

مقدمه: در فرایند اطلاع‌یابی هر قدر اطلاعات منظم و سازمان یافته تر باشد زمان صرف‌شده برای کسب اطلاعات بهتر تقلیل خواهد یافت. بنابراین اطلاعات برای حضور در سیستم نیازمند نظم و سازماندهی است تا به روش درست و دقیق ایفای نقش نماید. برای اینکه نظام قادر به انجام این عمل باشد، باید محتوای مجموعه کاملاً مشخص باشد جهت نزدیک کردن مواد موجود در مجموعه اطلاعات و نیاز استفاده کننده گان، نیازمند نظام استاندارد اصطلاح‌نامه نویسی هستیم. اصطلاح‌نامه استاندارد با ارائه واژه‌های نمایه‌ای استاندارد باعث تقویت زیان نمایه سازی شده و اطلاعات بازیابی شده مرتبط با نیاز کاربران را افزایش می‌دهد.

روش برورسی: پژوهش به روش پیمایشی تحلیلی با رویکرد کاربردی انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش را تمامی پایان نامه‌های کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی ایران و مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران در مقوله‌های بهداشت و علوم زیستی تشکیل می‌دهد. داده‌ها با استفاده از چک لیست گردآوری و با کمک نرم افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۱۴ فاکتور در موضوعات بهداشت و علوم زیستی در مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران و کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی ایران با استاندارد مقایسه گردید. نتایج بدست آمده نشان داد که مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران در موضوع علوم زیستی با ۴۵/۷٪ نسبت به موضوع بهداشت با ۳۸/۲۵٪ بیشتر منطبق با استاندارد است و کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی ایران نیز در موضوع علوم زیستی با ۷۴/۰٪ نسبت به موضوع بهداشت با ۵۵/۷٪ انتباخ بیشتری با استاندارد داشت. اما در مقایسه کلی کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی ایران با ۶۴/۸۶٪ نسبت به مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران با ۴۱/۹۷٪ بیشتر منطبق با استاندارد بود.

نتیجه گیری: کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی ایران بیشتر با استاندارد منطبق بوده و با اصلاح نقاط ضعف، برای الگو برداری مناسب است. شیوه نمایه سازی در مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران در موضوعات بهداشت و علوم زیستی به زبان کنترل شده و طبیعی و در کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی ایران در موضوعات بهداشت و علوم زیستی فقط به زبان کنترل شده است. در هر دو نمایه سازی به صورت دستی و با کمک ماشین انجام می‌شود.

کلید واژه‌ها:

نمایه سازی / استاندارد Z39.19 / پایان نامه‌ها / مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران / کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی ایران